

Số: 1069/QĐ-LĐTBXH

Hà Nội, ngày 27 tháng 9 năm 2021

QUYẾT ĐỊNH

Ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2025

BỘ TRƯỞNG BỘ LAO ĐỘNG-THƯƠNG BINH VÀ XÃ HỘI

Căn cứ Nghị định số 14/2017/NĐ-CP ngày 17/02/2017 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội;

Căn cứ Quyết định số 1929/QĐ-TTg ngày 25/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2025;

Theo đề nghị của Cục trưởng Cục Bảo trợ xã hội.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt kèm theo Quyết định này Kế hoạch thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2030.

Điều 2. Các cơ quan, đơn vị liên quan theo nhiệm vụ, trách nhiệm được giao phê duyệt kế hoạch chi tiết và tổ chức thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2025, bảo đảm mục tiêu, tiến độ đã đề ra; gửi kế hoạch chi tiết về Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội để tổng hợp, báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

Điều 3. Giao Cục Bảo trợ xã hội chịu trách nhiệm đôn đốc, hướng dẫn, kiểm tra việc triển khai kế hoạch và tổng hợp tình hình thực hiện báo cáo Bộ theo quy định.

Điều 4. Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký.

Điều 5. Chánh Văn phòng Bộ, Cục trưởng Cục Bảo trợ xã hội, Vụ trưởng Vụ Kế hoạch - Tài chính và Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị liên quan chịu trách nhiệm thi hành quyết định này./.

Noi nhận:

- Như Điều 5;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ;
- Các Bộ: Tài chính, KHĐT, Nội vụ, Y tế, GDDT, TTTT;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Sở LĐTBXH các tỉnh, thành phố thuộc TW (để thực hiện);
- Cảng TTĐT Bộ LĐTBXH;
- Lưu: VT, Cục BTXH.

Nguyễn Văn Hồi

KẾ HOẠCH

**Thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng
cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí
dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2025**

(Ban hành kèm theo Quyết định số: 1069/QĐ-LĐTBXH ngày 27 tháng 9 năm 2021
của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội)

Căn cứ Quyết định số 1929/QĐ-TTg ngày 25 tháng 11 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2030, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021-2025 như sau:

I. Mục tiêu

1. Mục tiêu chung

Huy động sự tham gia của xã hội nhất là gia đình, cộng đồng tăng cường trợ giúp về vật chất, tinh thần, chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí hòa nhập cộng đồng, ổn định cuộc sống; Sàng lọc, phát hiện và hỗ trợ can thiệp, phòng ngừa người rối nhiễu tâm trí đặc biệt là trẻ tự kỷ bị tâm thần nặng, góp phần bảo đảm an sinh xã hội và nâng cao chất lượng dịch vụ trợ giúp xã hội đối với người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí.

2. Mục tiêu cụ thể

a) Hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật về trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

b) Hàng năm ít nhất 80% người tâm thần, 80% trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tiếp cận các dịch vụ y tế dưới các hình thức khác nhau; 70% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ và được can thiệp sớm; khoảng 10.000 trẻ em tự kỷ nặng được điều trị, giáo dục, phục hồi chức năng và trợ giúp phù hợp tại các cơ sở phục hồi chức năng và trợ giúp xã hội.

c) Ít nhất 80% trẻ khuyết tật phổ tự kỷ ở độ tuổi mầm non và phổ thông được tiếp cận giáo dục.

d) Ít nhất 20.000 người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí được hỗ trợ hướng nghiệp, lao động trị liệu tại cơ sở trợ giúp xã hội; ít nhất 10.000 hộ gia đình người rối nhiễu tâm trí có nhu cầu và đủ điều kiện được vay vốn với lãi suất ưu đãi theo quy định.

đ) 80% người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí có khó khăn về tài chính được cung cấp dịch vụ pháp lý miễn phí theo quy định của pháp luật về trợ giúp pháp lý khi có nhu cầu.

e) Hằng năm, ít nhất 80% người tâm thần nặng có hành vi nguy hiểm đến gia đình, cộng đồng và 100% người tâm thần lang thang được tiếp nhận, chăm sóc, phục hồi chức năng luân phiên tại các cơ sở trợ giúp xã hội.

g) Ít nhất 60% cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí có câu lạc bộ thể dục, thể thao, văn hóa, văn nghệ của người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; thu hút ít nhất 20% người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tham gia tập luyện thể dục, thể thao; 20% người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tham gia văn hóa, văn nghệ và biểu diễn nghệ thuật tại cơ sở.

h) Ít nhất 60% số người trầm cảm, trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí khác có nguy cơ cao bị tâm thần và người tâm thần được tư vấn, trị liệu tâm lý, phục hồi chức năng xã hội và sử dụng các dịch vụ công tác xã hội khác tại cộng đồng và các cơ sở chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, cơ sở y tế.

i) Ít nhất 30% gia đình có người tâm thần, 30% gia đình có trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí có nguy cơ cao bị tâm thần được tập huấn nâng cao nhận thức, kỹ năng về chăm sóc, trợ giúp và phục hồi chức năng dựa vào cộng đồng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

k) Ít nhất 60% cán bộ, nhân viên công tác xã hội và cộng tác viên công tác xã hội trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cơ sở và cộng đồng được nâng cao năng lực thông qua tập huấn, đào tạo, đào tạo lại bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ.

II. Đối tượng, phạm vi của Đề án

1. Đối tượng:

Người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí theo quy định tại Chương trình này là những người có vấn đề sức khỏe tâm thần, gồm: tâm thần phân liệt; chứng động kinh, tổn thương não, chậm phát triển trí tuệ, nghiện chất kích thích; rối loạn phổ tự kỷ, rối loạn hành vi, rối loạn tăng động giảm chú ý; người bị rối loạn stress sau sang chấn tâm lý, là nạn nhân của sự xâm hại, của bạo lực gia đình và học đường; người khuyết tật dạng tâm thần kinh, tâm thần khác.

2. Phạm vi: Chương trình được thực hiện trong phạm vi toàn quốc, ưu tiên hỗ trợ các địa phương có số người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí, người có nguy cơ tâm thần cao so với dân số.

III. Kế hoạch thực hiện

1. Trợ giúp y tế

1.1. Hoàn thiện hệ thống chính sách, pháp luật về trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; chính sách bảo hiểm y tế cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

a) Nội dung:

- Nghiên cứu, xây dựng cơ chế, chính sách, pháp luật về trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Rà soát các văn bản quy phạm pháp luật, đề xuất sửa đổi, bổ sung, ban hành theo thẩm quyền hoặc trình cơ quan có thẩm quyền ban hành các văn bản quy phạm pháp luật về trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Nghiên cứu xây dựng cơ chế chính sách bảo hiểm y tế cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan và các tổ chức quốc tế; các cơ sở trợ giúp xã hội.

1.2. Thực hiện dịch vụ phát hiện sớm trẻ em tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí; tuyên truyền, tư vấn về phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

a) Nội dung:

- Xây dựng cơ chế, nghiên cứu quy trình phát hiện sớm đối với trẻ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Nghiên cứu xây dựng các tài liệu tuyên truyền, tư vấn về phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan và các tổ chức quốc tế; các cơ sở trợ giúp xã hội.

1.3. Phát triển mạng lưới cung cấp dịch vụ phát hiện sớm, điều trị, trị liệu và phục hồi chức năng đối với trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí theo quy định của pháp luật.

a) Nội dung:

- Xây dựng cơ chế, chính sách phát triển mạng lưới cung cấp dịch vụ phát hiện sớm, điều trị, trị liệu tâm lý, phục hồi chức năng cho trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng theo cơ chế có thu phí.

- Nghiên cứu, xây dựng mô hình cung cấp dịch vụ công tác xã hội đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan và các tổ chức quốc tế; các cơ sở trợ giúp xã hội.

1.4. Triển khai chương trình phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

a) Nội dung

- Ban hành quy trình phục hồi chức năng luân phiên và quản lý trường hợp cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội.

- Ban hành Chương trình phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại cộng đồng.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan và các tổ chức quốc tế; các cơ sở trợ giúp xã hội.

2. Trợ giúp giáo dục

2.1. Hoàn thiện các văn bản chính sách về giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí, bảo đảm phổ cập giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; hoàn thiện chính sách ưu đãi đối với giáo viên, nhân viên tham gia giáo dục đối với trẻ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; nghiên cứu, xây dựng tiêu chuẩn, tiêu chí cơ sở có hoạt động can thiệp, hỗ trợ giáo dục trẻ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

a) Nội dung:

- Rà soát các văn bản quy phạm pháp luật, đề xuất sửa đổi, bổ sung ban hành văn bản chính sách về giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Xây dựng cơ chế, chính sách về việc phổ cập giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Rà soát, nghiên cứu, xây dựng chính sách, chính sách ưu đãi đối với giáo viên, nhân viên tham gia giáo dục đối với trẻ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Nghiên cứu, xây dựng tiêu chuẩn, tiêu chí cơ sở có hoạt động can thiệp, hỗ trợ giáo dục trẻ tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí; xây dựng mô hình điểm cho trẻ em tự kỷ lớn và trẻ tự kỷ nặng.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội và Bộ Giáo dục và Đào tạo.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan và các tổ chức quốc tế; các cơ sở trợ giúp xã hội và các cơ sở giáo dục và đào tạo.

2.2. Hỗ trợ triển khai giáo dục cho trẻ em tự kỷ và thanh niên rối nhiễu tâm trí ở các cấp học thông qua việc xây dựng chương trình, tài liệu bồi dưỡng chuyên môn cho cán bộ quản lý; đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên trực tiếp dạy trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

a) Nội dung:

- Nghiên cứu, xây dựng chương trình, tài liệu bồi dưỡng chuyên môn cho cán bộ quản lý về giáo dục cho trẻ em tự kỷ và thanh niên rối nhiễu tâm trí.

- Nghiên cứu, xây dựng sổ tay đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Tổ chức đào tạo, tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên trực tiếp dạy trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí ở các cấp học khác nhau.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan và các tổ chức quốc tế; các cơ sở trợ giúp xã hội, các cơ sở giáo dục và đào tạo và các trường đại học.

2.3. Nghiên cứu biên soạn tài liệu, sổ tay; tập huấn, đào tạo nâng cao năng lực.

a) Nội dung:

- Nghiên cứu biên soạn tài liệu hướng dẫn, sổ tay hỗ trợ các gia đình có trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Tập huấn nâng cao kiến thức, kỹ năng, hướng dẫn các phương pháp nhận biết và kỹ thuật can thiệp cơ bản đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí trong trường học.

- Đào tạo, tập huấn các phương pháp cung cấp dịch vụ công tác xã hội trong hoạt động chăm sóc, giáo dục cho người chưa thành niên rỗi nhiễu tâm trí, đặc biệt trong đó là trẻ tự kỷ.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan và các tổ chức quốc tế; các cơ sở trợ giúp xã hội và các cơ sở giáo dục và đào tạo.

2.4. Đưa nội dung giáo dục hòa nhập cho trẻ em tự kỷ vào các chương trình đào tạo giáo viên đối với các trường đại học, cao đẳng có đào tạo ngành sư phạm.

a) Nội dung:

- Nghiên cứu xây dựng chương trình giáo dục hòa nhập cho trẻ em tự kỷ vào các chương trình đào tạo giáo viên đối với các trường đại học, cao đẳng có đào tạo ngành sư phạm.

- Nghiên cứu, xây dựng tài liệu đặc thù về lĩnh vực sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rỗi nhiễu tâm trí.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan và các tổ chức quốc tế; các cơ sở trợ giúp xã hội và các cơ sở giáo dục và đào tạo.

2.5. Xây dựng tài liệu và tổ chức tập huấn cho giáo viên, cán bộ quản lý, nhân viên hỗ trợ, trợ giúp giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rỗi nhiễu tâm trí, gia đình về nghiệp vụ giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rỗi nhiễu tâm trí.

a) Nội dung

- Nghiên cứu xây dựng tài liệu chuyên biệt cho giáo viên, cán bộ quản lý, nhân viên hỗ trợ, trợ giúp giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rỗi nhiễu tâm trí.

- Nghiên cứu, xây dựng tài liệu về nghiệp vụ giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rỗi nhiễu tâm trí cho các gia đình.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Giáo dục và Đào tạo, các Bộ, ngành liên quan và các tổ chức quốc tế; các cơ sở trợ giúp xã hội và các cơ sở giáo dục và đào tạo; các trường đại học; gia đình đối tượng.

2.6. Phát triển hệ thống dịch vụ và mô hình giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí có hiệu quả từ Trung ương đến địa phương, phù hợp với nhu cầu đa dạng của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí: Phát hiện sớm, can thiệp sớm, giáo dục hòa nhập, giáo dục chuyên biệt, giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí tại cơ sở trợ giúp xã hội, gia đình và cộng đồng, giáo dục từ xa.

a) Nội dung:

- Nghiên cứu, xây dựng mô hình phát triển hệ thống dịch vụ giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Nghiên cứu cơ chế về phát hiện sớm, can thiệp sớm, giáo dục hòa nhập, giáo dục chuyên biệt, giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, gia đình và cộng đồng, giáo dục từ xa; có cơ chế thu phí.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan, các cơ sở trợ giúp xã hội và các cơ sở giáo dục và đào tạo.

2.7. Rà soát, cập nhật, quản lý dữ liệu về giáo dục đặc biệt của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí vào phần mềm quản lý hệ thống hỗ trợ giáo dục cho trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

a) Nội dung:

- Nghiên cứu, xây dựng cơ sở dữ liệu về giáo dục đặc biệt của trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tích hợp vào phần mềm quản lý hệ thống hỗ trợ giáo dục cho trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Rà soát, bổ sung, điều chỉnh và quản lý cơ sở dữ liệu về lĩnh vực trợ giúp xã hội đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan, các cơ sở trợ giúp xã hội và các cơ sở giáo dục và đào tạo.

3. Trợ giúp hướng nghiệp, lao động trị liệu, hỗ trợ sinh kế và văn hóa, thể thao

a) Nội dung:

Triển khai các hoạt động hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, tổ chức các mô hình câu lạc bộ, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao nhằm

phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, gồm:

- Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên hướng dẫn tổ chức lao động trị liệu cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Nghiên cứu xây dựng và thí điểm mô hình hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; mô hình cơ sở giáo dục chuyên biệt cho trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Phối hợp với các Trung tâm dịch vụ việc làm, các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, các cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ tổ chức các hoạt động hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, văn hóa và thể thao phù hợp cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở phục hồi chức năng.

Kinh phí hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí và làm thí điểm được bố trí trong đề án này và tổ chức thực hiện trong các Chương trình, đề án có liên quan với mức hỗ trợ tối đa 20 triệu đồng/người/khoa học.

- Xây dựng mô hình hỗ trợ sinh kế đối với gia đình người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; xây dựng mô hình hỗ trợ gia đình có người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí khởi nghiệp.

- Ưu tiên gia đình người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí được vay vốn ưu đãi để tạo việc làm và mở rộng việc làm.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Y tế, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Tài chính và các Bộ, ngành liên quan, các cơ sở trợ giúp xã hội, các cơ sở giáo dục và đào tạo và các Hội, đoàn thể.

4. Phát triển mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội làm nhiệm vụ chăm sóc, giáo dục phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí

4.1. Thực hiện quy hoạch, phát triển mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần và rối nhiễu tâm trí nặng (công lập và ngoài công lập). Trong đó, chú trọng nâng cấp, mở rộng và phát triển các cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí nặng; chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho trẻ em tự kỷ.

a) Nội dung

- Triển khai quy hoạch mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí theo Quyết định số 1520/QĐ-LĐTBXH ngày 20/10/2015 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội phê duyệt quy hoạch mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội giai đoạn 2016-2025. Bảo đảm các yêu cầu: Rà soát, sắp xếp các cơ sở trợ giúp xã hội, tập trung nâng cao năng lực hoạt động của các cơ sở trợ giúp xã hội đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; khuyến khích hình thức hợp tác giữa Nhà nước với doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân về hoạt động của các cơ sở trợ giúp xã hội; đa dạng hóa các hình thức đầu tư, hình thức quản lý cơ sở trợ giúp xã hội, đẩy mạnh xã hội hóa, bảo đảm phù hợp với khả năng đầu tư của Nhà nước và khả năng huy động nguồn lực xã hội để phát triển mạng lưới cơ sở trợ giúp xã hội đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Hỗ trợ các địa phương nâng cấp, mở rộng và phát triển các cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí nặng.

- Nghiên cứu, xây dựng ban hành các văn bản và tài liệu về chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho trẻ em tự kỷ.

- Xây dựng, củng cố, phát triển các cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí lồng ghép với các chương trình, đề án của Chính phủ về người cao tuổi, trợ giúp người khuyết tật, chăm sóc trẻ em có hoàn cảnh khó khăn, bình đẳng giới và phát triển công tác xã hội.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tài chính, Bộ Kế hoạch và Đầu tư.

- Cơ quan thực hiện: Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Y tế; Cơ sở trợ giúp xã hội, Bệnh viện chỉnh hình và PHCN và Trung tâm thuộc Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội

4.2. Hỗ trợ đầu tư cơ sở vật chất, kỹ thuật và trang thiết bị cho cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí đạt tiêu chuẩn Nhà nước quy định, bảo đảm có các phân khu chức năng, các hạng mục công trình đáp ứng hoạt động chăm sóc, giáo dục, phục hồi chức năng, trị liệu và cung cấp dịch vụ công tác xã hội.

a) Nội dung:

- Nghiên cứu, ban hành các văn bản và tài liệu hướng dẫn mô hình cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí đạt tiêu chuẩn.

- Nghiên cứu, xây dựng các tiêu chí, phân khu chức năng, các hạng mục công trình đáp ứng hoạt động chăm sóc, giáo dục, phục hồi chức năng, trị liệu và cung cấp dịch vụ công tác xã hội.

- Hỗ trợ đầu tư, nâng cấp, cải tạo cơ sở vật chất, kỹ thuật và trang thiết bị cho cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tài chính, Bộ Kế hoạch và Đầu tư.

- Cơ quan thực hiện: Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Y tế; Cơ sở trợ giúp xã hội, Bệnh viện chỉnh hình và PHCN và Trung tâm thuộc Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

4.3. Hỗ trợ các mô hình cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí và mô hình cơ sở phòng và trị liệu rối nhiễu tâm trí cho người mắc bệnh tâm thần, trẻ em tự kỷ.

a) Nội dung

Giai đoạn 2021-2025 mỗi năm hỗ trợ xây dựng tối thiểu 02 mô hình cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; 02 mô hình cơ sở phòng và trị liệu rối nhiễu tâm trí cho người mắc bệnh tâm thần, trẻ em tự kỷ, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội hướng dẫn tiêu chí, điều kiện mô hình và thống nhất với các tỉnh, thành phố lựa chọn cơ sở nhân rộng mô hình.

- Các mô hình cung cấp dịch vụ hoạt động trị liệu, gồm: trị liệu tâm lý, vật lý trị liệu, giáo dục, lao động trị liệu và phục hồi chức năng xã hội, công tác xã hội cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí và phối kết hợp điều trị y tế phù hợp tại cơ sở.

- Xây dựng các tiêu chuẩn, quy trình cung cấp dịch vụ phục hồi chức năng, hướng nghiệp dạy nghề, lao động trị liệu, hỗ trợ xã hội, trị liệu tâm lý, trị liệu bằng liệu pháp khác. Hướng dẫn, hỗ trợ các địa phương thực hiện các tiêu chuẩn và quy trình theo quy định, nâng cao chất lượng cung cấp dịch vụ cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Nghiên cứu xây dựng bộ công cụ sàng lọc trẻ em tự kỷ, rối nhiễu tâm trí cho phù hợp với điều kiện thực tiễn của Việt Nam; hướng dẫn các địa phương sử dụng bộ công cụ sàng lọc, chẩn đoán sớm, phát hiện sớm và hỗ trợ can thiệp sớm và áp dụng mô hình trị liệu không sử dụng thuốc. Ứng dụng công nghệ thông tin để sàng lọc, chẩn đoán sớm và can thiệp sớm.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.
- Cơ quan phối hợp: Bộ Tài chính, Bộ Kế hoạch và Đầu tư.
- Cơ quan thực hiện: Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Y tế; Cơ sở trợ giúp xã hội, Bệnh viện chỉnh hình và PHCN và Trung tâm thuộc Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

5. Nâng cao năng lực đội ngũ công chức, viên chức và cộng tác viên

5.1. Xây dựng, hoàn thiện chương trình, nội dung đào tạo.

a) Nội dung

- Nghiên cứu, xây dựng và hoàn thiện chương trình, giáo trình đào tạo công tác xã hội trong chăm sóc sức khỏe tâm thần; chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí phù hợp với nhu cầu hội nhập quốc tế, đạt yêu cầu ngang bằng chuẩn đào tạo của các nước trong khu vực nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực về lĩnh vực sức khỏe tâm thần.

- Xây dựng và hoàn thiện chương trình, nội dung đào tạo các kỹ năng công tác xã hội trong chăm sóc sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Hỗ trợ các cơ sở đào tạo nghiên cứu, xây dựng chương trình, giáo trình, tài liệu kỹ thuật, đào tạo công tác xã hội trong chăm sóc sức khỏe tâm thần; chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội.
- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan, các tổ chức quốc tế.
- Cơ quan thực hiện: Các trường Đại học có đào tạo công tác xã hội, các Sở Lao động – Thương binh và Xã hội, các tổ chức chính trị - xã hội liên quan.

5.2. Đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ trợ giúp xã hội, giáo dục và phục hồi chức năng.

a) Nội dung:

- Đào tạo kỹ năng chuyên sâu về công tác xã hội lâm sàng trong chăm sóc sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và rối nhiễu tâm trí cho 5.000 cán bộ, công chức, viên chức, nhân viên và cộng tác viên công tác xã hội (bình quân 1.000 người/năm).

- Đào tạo các kỹ năng, sàng lọc phát hiện sớm đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ vận hành hệ thống cơ sở

dữ liệu về sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ; khảo sát, đánh giá giữa kỳ, cuối kỳ, chuyên đề về sức khỏe tâm thần.

- Hỗ trợ đào tạo nâng cao năng lực cho đội ngũ giảng viên đào tạo ở các trường đại học, cao đẳng và sau đại học về lĩnh vực sức khỏe tâm thần.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan, các tổ chức quốc tế.

- Cơ quan thực hiện: Các trường Đại học có đào tạo công tác xã hội, các Sở Lao động – Thương binh và Xã hội, các tổ chức chính trị - xã hội liên quan.

5.3. Tập huấn cho cán bộ, nhân viên, cộng tác viên và gia đình đối tượng về kỹ năng, phương pháp chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí. Thiết kế các video dạy các kỹ năng cho gia đình, đối tượng để chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại cộng đồng.

a) Nội dung:

- Tập huấn cho cán bộ, nhân viên và cộng tác viên và gia đình đối tượng về kỹ năng, phương pháp chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Nghiên cứu, xây dựng video dạy các kỹ năng cho gia đình, đối tượng để chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại cộng đồng.

- Nghiên cứu, xây dựng tài liệu kỹ năng chuyên sâu về lĩnh vực trẻ em tự kỷ.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan, các tổ chức quốc tế.

- Cơ quan thực hiện: Các trường Đại học có đào tạo công tác xã hội, các Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, các tổ chức chính trị - xã hội liên quan.

5.4. Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng định kỳ; tổ chức học tập, trao đổi kinh nghiệm; tập huấn cho cán bộ, giảng viên nguồn cho địa phương; kỹ năng phòng ngừa nguy cơ đối với trẻ em tự kỷ và bị rối nhiễu tâm trí.

a) Nội dung

- Định kỳ tổ chức tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn cho cán bộ, nhân viên và cộng tác viên tại các cơ sở trợ giúp xã hội và cộng đồng.

- Nghiên cứu học tập, trao đổi kinh nghiệm giữa các tỉnh, thành phố.

- Tổ chức tập huấn giảng viên nguồn cho địa phương.

- Nghiên cứu các tài liệu về kỹ năng phòng ngừa nguy cơ đối với trẻ em tự kỷ và bị rối nhiễu tâm trí; tập huấn cho cán bộ, nhân viên và gia đình có trẻ em tự kỷ và bị rối nhiễu tâm trí.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội.
- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan, các tổ chức quốc tế.
- Cơ quan thực hiện: Các trường Đại học có đào tạo công tác xã hội, các Sở Lao động – Thương binh và Xã hội, các tổ chức chính trị - xã hội liên quan.

5.5. Liên kết, phối hợp với các trường Đại học Y để đào tạo bác sĩ và đào tạo nâng cao cho cán bộ y tế, cán bộ và nhân viên ngành Lao động - Thương binh và Xã hội.

a) Nội dung

- Nghiên cứu, xây dựng quy chế phối hợp liên ngành giữa ngành Lao động - Thương binh và Xã hội về lĩnh vực sức khỏe tâm thần.

- Phối hợp với các trường Đại học Y để đào tạo bác sĩ và đào tạo nâng cao cho cán bộ y tế, cán bộ và nhân viên ngành Lao động - Thương binh và Xã hội.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội.
- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan, các tổ chức quốc tế.
- Cơ quan thực hiện: Các trường Đại học có đào tạo công tác xã hội, các Sở Lao động – Thương binh và Xã hội, các tổ chức chính trị - xã hội liên quan.

6. Nghiên cứu, đánh giá kết quả, hiệu quả thực hiện đề án trợ giúp xã hội, chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng; phát triển mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội. Trên cơ sở đó, khuyến nghị giải pháp, cơ chế, chính sách phát triển hệ thống trợ giúp xã hội trong chăm sóc sức khỏe tâm thần.

a) Nội dung:

- Điều tra, rà soát, khảo sát đối tượng tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn tỉnh, thành phố.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát, đánh giá kết quả, hiệu quả thực hiện Đề án; hoàn thiện cơ chế, chính sách phát triển hệ thống trợ giúp xã hội trong chăm sóc sức khỏe tâm thần.

- Nghiên cứu, xây dựng mạng lưới cán bộ, viên chức, nhân viên, cộng tác viên tại các cơ sở trợ giúp xã hội.

- Nghiên cứu, xây dựng đánh giá, hiệu quả thực hiện kế hoạch 5 năm thực hiện đề án.

- Thực hiện nghiên cứu khoa học trên các lĩnh vực phòng, ngừa, phát hiện và can thiệp sớm, trị liệu tâm lý, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan, các tổ chức quốc tế, các địa phương và các cơ quan thông tấn, báo chí, tổ chức chính trị - xã hội.

7. Truyền thông, nâng cao nhận thức

a) Nội dung:

- Truyền thông, nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và cộng đồng xã hội về vai trò, vị trí hệ thống trợ giúp xã hội; kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần; chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng đối với trẻ tự kỷ và đối tượng khác.

- Truyền thông các văn bản quy phạm pháp luật, chế độ chính sách có liên quan đến người khuyết tật, đặc biệt là khuyết tật tâm thần, trẻ em tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí.

- Đẩy mạnh công tác truyền thông, vấn đề kỳ thị trong xã hội đối với trẻ em tự kỷ là góp phần nâng cao nhận thức của người dân và toàn xã hội về vấn đề trẻ em tự kỷ hiện nay.

- Tổ chức nghiên cứu, khảo sát học hỏi kinh nghiệm các nước trong khu vực và thế giới; xây dựng sổ tay truyền thông về kỹ năng chăm sóc và phục hồi chức năng sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí cho cán bộ, nhân viên, cộng tác viên trợ giúp xã hội.

- Tổ chức các cuộc thi tìm hiểu và phổ biến pháp luật về lĩnh vực trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng về sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và rối nhiễu tâm trí cho cán bộ, nhân viên và cộng tác viên.

- Phối hợp với các cơ quan truyền thông để chia sẻ thông tin và kinh nghiệm về lĩnh vực trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí trong nước và quốc tế, đặc biệt là chương trình, nội dung đào tạo và nâng cao năng lực cán bộ, nhân viên trợ giúp xã hội.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Thông tin và Truyền thông.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan, các địa phương và các cơ quan thông tấn, báo chí, tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức quốc tế, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên; Đài truyền hình Việt Nam.

8. Thiết lập hệ thống theo dõi, giám sát, đánh giá

a) Nội dung:

- Xây dựng hệ thống theo dõi, giám sát, đánh giá công tác trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí (đầu vào, hoạt động, đầu ra) và đánh giá kết quả, tác động; nhằm tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý đối tượng và các cơ sở trợ giúp xã hội, bảo đảm tích hợp các chính sách trợ giúp xã hội với các chính sách an sinh xã hội trong xây dựng hệ thống theo dõi, giám sát, đánh giá công tác trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho đối tượng.

- Xây dựng chỉ số theo dõi, giám sát và đánh giá kết quả trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí, bảo đảm thông tin được tổng hợp từ cấp quản lý và cơ quan thực hiện để áp.

- Phổ biến hệ thống theo dõi, giám sát kết quả thực hiện các chỉ tiêu của kế hoạch (đầu vào, hoạt động, đầu ra) và hướng dẫn cách đánh giá kết quả, tác động cho các cơ quan quản lý và các cơ quan thực hiện trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí;

- Tổng hợp báo cáo, phổ biến thông tin kết quả thực hiện trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí cho các cơ quan liên quan ở cấp Trung ương và địa phương.

- Xây dựng cơ sở dữ liệu, khảo sát và xây dựng hệ thống thông tin quản lý người bệnh tâm thần, trẻ em tự kỷ thống nhất trong cả nước; thiết kế hệ thống quản lý đối tượng online, sử dụng thẻ, hoặc vân tay quản lý, sử dụng ứng dụng công nghệ (app) để quản lý người bệnh trên toàn quốc.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan; các tổ chức quốc tế.

9. Về hợp tác quốc tế

a) Nội dung:

- Tổ chức các đoàn nghiên cứu, học tập kinh nghiệm quốc tế, khảo sát mô hình trợ giúp xã hội đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí của các nước trong khu vực và thế giới.

- Đẩy mạnh hợp tác với các tổ chức quốc tế, bao gồm các tổ chức đa phương, song phương và các tổ chức phi Chính phủ trên cả 03 lĩnh vực kỹ thuật, kinh nghiệm và tài chính để phát triển các lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần.

b) Nhiệm vụ, trách nhiệm:

- Cơ quan chủ trì: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội.
- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành liên quan và các tổ chức quốc tế.

IV. Kinh phí thực hiện Đề án

1. Từ nguồn ngân sách nhà nước được bố trí từ dự toán chi thường xuyên hàng năm của các Bộ, ngành, cơ quan Trung ương, hội đoàn thể liên quan và các địa phương; các chương trình mục tiêu quốc gia, các chương trình, dự án, đề án liên quan khác để thực hiện các hoạt động của Chương trình theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước.

2. Đóng góp, hỗ trợ hợp pháp của các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước.

3. Các Bộ, ngành và địa phương lập dự toán ngân sách hàng năm để thực hiện Chương trình và quản lý, sử dụng kinh phí theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước./g